

Batı Trakya Göçmenleri

M. Tayyib Gökbilgin

T. M. B.Ajansı

Batı Trakya göçmenlerine maddi ve manevi sahada yardım etmek, onların vatana ve millete faydalı insanlar haline gelmelerini sağlamak ve aynı zamanda milli karakter ve kültür seviyelerini de yükseltmek maksadıyla kurulan bir cemiyetin bugünlerde merkez lokali açıldı ve bu münasebetle mütevazı fakat samimi bir tören tertip edildi. Türkiye Muallimler Birliği ötedenberi bu milli meseleye hususi bir ehemmiyet verdiği ve Türklük camiasının bir parçası olan bu bölge kardeşlerimize karşı derin bir sempati beslediği cihetle, onların hal ve istikballerine taallük eden bu mevzuda elbette hareketsiz ve alakasız kalamıyacak, bu teşekkülün gelişmesinde, kuvvetlenmesinde, maksat ve gayelerini en mükemmel bir şekilde tahakkuk ettirmesinde elinde bulunan imkanlarla vazifesini yapacaktır.

Birliğimiz adına iştirak ve takip ettiğimiz bu tören münasebetiyle, kendilerine sevgilerimizle birlikte en samimi muvaffakiyet temennilerini burada bildirmeyi bir vazife telakki ederken, bu hususta, bazı düşüncelerimizi de tekrar etmek isteriz:

Bilgi okuyucuları hatırlıyacaktırlar ki, geçen sene, resmi ve ilmi bir temas yapmak üzere Atınaya yaptığımız bir seyahatin intibalarından ve bu arada Gümölcinedeki Türk cemaatinin manevi ve kültürel durumundan bu sayfalarda bahsetmiş ve milletçe, ana vatan olarak bu meseleyi daima aktüel bir halde bulundurmaya mecburiyetinde bulunduğumuzu belirtmiştik.

Filhakika, o zamandan beri cereyan eden hadiseler bu görüşümüzü haklı gösterecek mahiyettedir. Bir taraftan daimi ilticalar vukubulmaktadır ki, bunu, mevzii, münferit vakalar olarak telakki etmeye imkan yoktur. Diğer yandan oradaki ehemmiyetli miktarda bulunan Türk azınlığının maddi ve kültürel durumlarında salaha doğru bir istikamet vukubulduğu hakkında tatmin edici malumat alınamamasıdır. Bize göre, bu meselede, evvelen prensip meselesinin, ana davanın halledilmesi ve kararlaştırılması, resmi, gayri resmi makam ve teşekküllerle umumi efkârın bu hususta müttehit hareketlerinin teminidir. Bu ana mesele, batı Trakya'da Türk azınlığı daimi olarak kalacak mıdır, yoksa birer ikişer ana vatana göç ederek bu bölgeyi ebediyen terk ve kaybedecek midir?

O günkü törende bazı konuşmaların ve izhar edilen fikirlerin bizde uyandırdığı intiba, bu azınlığın ana vatanın sinesi içinde yer almasının temenni edildiği, bu memleketin daha milyonlarca vatandaşa ihtiyacı olduğunun ve binaenaleyh, diğer ırkdaşlarımız gibi, Batı Trakyalı kardeşlerimizin de bu memlekette faydalı unsurlar haline getirilmesinin zaruri bulunduğu telakisinin hakim olduğu merkezindedir. Şüphesiz ki, anavatan, her taraftan buraya

gelmek arzu ve ıstırarını duyan evlatlarına memnuniyetle kucağını açacaktır ve açmaktadır. Fakat, acaba, böylelikle bütün Batı Trakyanın mevcut ahdi hukuka rağmen - boşaltılması yüksek milli menfaatlere uygun mudur? Büyük kütlenin kendi memleketlerinde, vatanlarının asıl sahipleri ve otokton halkı olarak, refah ve saadet içinde yaşamaları daha fazla arzuya şayan değil midir? Münferit ilticalar daima olabilir, hatta buraya geldikten sonra tekrar avdet edenlerde bulunabilir. Ancak, Batı Trakyanın Türk karakterini muhafaza ve oradaki ecdat yadigarlarını ipka etmek, dost Yunanistan idaresince dahi tarihi Gümölcinenin ve Dimetokanın yaşamasını temin eylemek,zannederim,oradakilerin de buradakilerin de birinci vazifeleri olmak lazımgelir. Bunun için ise, bir taraftan Batı Trakya göçmenleri meselesi ele alınırken, diğer taraftan Batı Trakyada halde ve istikbalde yaşıyacak olan Türklüğün hayat, hürriyet ve inkişaf hakkını ve vasıtasını ortaya koymaktan, bunun için sistemli bir şekilde çalışmaktan başka yapılacak bir şey bulunmasa gerektir. Evvela resmi makamların, Dışışleri Bakanlığı oradaki temsilcileri vasıtasıyla, sonra matbuatın ve İstanbul, Ankaradaki milli ve kültür teşekküllerinin daima teması muhafaza,dertleri ve ihtiyaçları dinlemek, bunların izalesi için çareler ve tedbirler aramak ilk hatıra gelen şeylerdir.. Batı Trakyadaki Türk kültür ve sosyal müesseseleriyle maddi ve manevi sahada meşgul olmak birinci vazifelerimiz arasındadır. Üniversitelerimizin ve Muallimler Birliğı gibi teşekküllerimizin orada Türklerin kesif bir halde buldukları şehir ve köylere giderek onları uyandırması ve kültür seviyelerinin yükselmesine bazan doğrudan doğruya bazan da bilvasıta hizmet ve yardım etmesi çok faydalı bir tedbir olacaktır. Elbette bu konuda daha bir çok yapılabilecek şeylerde düşünölebilir. Yeter ki, bu mesele ile yakından alakadar olunsun ve bir takip fikri ile dava ele alınsın.